



Kartutsnitt av Argentina med vinområdet Mendoza markert i rødt.

★ Argentina



Vinspaltist Øyvind Tveit

VINLANDET ARGENTINA

Et av de for tiden mest interessante vinland utenom Europa er utvilsomt Argentina. Landet er den desidert største vinprodusenten i Sør-Amerika, der Chile er en god nummer to. Forskjellene mellom disse to landene er imidlertid betydelig – både hva gjelder vin og kulturelle forhold forøvrig.

TEKST: ØYVIND TVEIT | FOTO: FLICR.COM

Skal du bare lære deg bare to stikkord om Argentinsk vin, kan det sammenfattes i M&M;

MENDOZA og MALBEC! Mendoza er desidert viktigste vindistrikt, og Malbec er desidert viktigste druetype. Men selvfølgelig er bildet mer omfattende enn som så...

VINGEOGRAFI

La oss begynne med en titt på kartet. Argentinsk vinproduksjon er i sin helhet lokalisert i et nord-syd-gående belte på østsiden av Andesfjellene. Den desidert største konsentrasjonen finner man i Mendoza-distriktet en knapp times flytur rett vest for Buenos Aires.

Nordover dyrkes det vin opp til Salta-distriktet, og sydoover ned til Patagonia. Mendoza-distriktet er lokalisert på 32/33. breddegrad, hvilket i vår del av verden tilsvarer Nord-Afrika (som definitivt er for varmt for dyrking av kvalitetsvin!)

"HØYFJELLSVIN"

Grunnen til at man likevel kan produsere

kvalitetsvin på slike breddegrader i Argentina er landskapenes høydebeliggenhet. Mendoza-distriktet ligger f.eks. 900-1200 meter over havet, og i de nordligste distrikter dyrkes sågar vin i over 2000 – ja unntaksvis opp til 3000 høydemeter! Ingen andre steder i verden dyrkes vindruer så høyt. Til sammenligning ligger Europas høyeste vinmark (i Syd-Tirol) ca. 1000 m.o.h.

Klimaet er selvfølgelig også en viktig forutsetning for den etterhvert høye kvaliteten på argentinsk vin. Et solrikt innlandsklima som likevel har brukbart med nedbør og godt tilfang av smeltevann fra Andesfjellene i den tørreste perioden. Store temperaturforskjeller både mellom årstidene og dag/natt virker positivt på druer- og vinkvalitet. Et stabilt og forutsigbart klima sørger også for å gi relativt jevn årgangskvalitet. Årgangene kan derfor normalt betegnes som "gode til meget gode"!

DRUER

Argentinas etterhvert ubestridte flaggskipsdruer er MALBEC. Druen regnes å ha blitt importert fra Bordeaux midt på 1800-tallet, men dyrkes i Frankrike i dag hovedsaklig i Cahors-distriktet i sydvest-Frankrike. Malbecdruen ser ut til å være skreddersydd for det argentinske klimaet, og ingen steder i verden oppnås tilsvarende høye kvaliteter på denne råvaren. Andre viktige rødvinndruer er Bonarda, Cabernet Sauvignon og Syrah. Selv om Argentina først og fremst er kjent for rødvin, produseres også noe hvitvin. Her er Torrontés den viktigste og mest særegne druen.

Argentina har de siste par tiår tiltrukket seg et stort antall vininvestorer fra Europa og Nord-Amerika. Summen av relativt rimelig vinmarksareal, rimelig arbeidskraft og godt kvalitetepotensiale har i sum vært meget tiltrekkende faktorer. Med disse investeringene har man naturlig nok også fått tilført

kompetanse og erfaring. Summa summarum: Argentina er i høyeste grad et vinland å følge med på!

Utvalget av argentinsk vin i Norge er egentlig forbausende bra. Alt i alt er hele 180 viner tilgjengelig på polet, derav ca. 145 rødviner.

HER ER NOEN GODE KJØP:

- 13693 Caballero de la Cepa Malbec 2008 (100,-)
- 46101 Argento Malbec 2009 (103,-)
- 40277 Alamos Malbec 2008 (105,-)
- 10645 Jean Bousquet Malbec 2008 (115,-)
- 41823 Masi Passo Doble 2008 (120,-)
- 32404 Carrascal 2006 (125,-)
- 46104 Catena Malbec 2007 (143,50)

VINGÅRDEN TUEN – NORSK VINPRODUSENT!

Nylig hadde vi gleden av å overvære noe så uvanlig som en smaking av norsk vin! Men – det lages da ikke vin i Norge? Jo, det gjør faktisk det!



Vin fra Tuen gård på Åndalsnes



Johan Setnes heter han – lektoren fra Veblungsnes ved Åndalsnes som allerede i 1980 begynte å produsere vin på gården sin som forlengst er døpt VINGÅRDEN TUEN. Denne vinterkvelden hadde Johan tatt med seg et knippe av sine viner til en tilstelning ved restaurant C&C i Ålesund. Og – bare for å slå det fast med en gang - smakingen overgikk langt våre forventninger! Her kom råvaresmaken frem på en imponerende måte, i viner som dertil var godt avstemt i forhold til konsentrasjon, syre og sødme. En annerledes, men altså riktig så god vinopplevelse!

Det hele begynte som nevnt for 30 år siden, med en produksjon av 30 liter vin. I dag produseres det ca. 2000 liter vin årlig på

Tuen. Fremdeles ikke noe stort volum når man sammenligner med vinprodusenter ute i verden, men her er til gjengjeld lidenskap og engasjement lagt ned i hver eneste flaske!

Råstoffet i vinene fra Vingården Tuen er selvfølgelig ikke vindruer. Johan har istedet satset hovedsaklig på bær og frukter fra norsk natur – både fra kultiverte og fra ville lokale vekster. Produksjonen foregår dessuten etter økologiske prinsipper.

Med en såvidt begrenset totalproduksjon, må vi si at Tuen imponerer med et nesten utrolig utvalg av anvendte råvarer. Av hele 16 kultiverte sorter bær og frukt finner vi f.eks. bringebærvin, nypevin og svarthyllebærvin, mens

det blandt ville bær og vekster bl.a. finnes løvetannvin, heggebærvin og bjerkesejvin.

Det som etterhvert vel må kunne betegnes som et livsverk i seg selv, har sågar avstedkommet en egen bok; "Vin med smak av natur" – utkommet på Cappelen forlag. Første opplag på 4000 eksemplarer er utsolgt, og et nytt opplag er snart underveis.

Vinene fra Vingården Tuen er dessverre ikke å finne på polet. Johan Setnes tilbyr imidlertid bedrifter og privatpersoner omvisning i sine vinkjellere på Setnesstuen. Han byr da selvsagt også på smaksprøver av sine edle dråper.

Finn ut mer på www.tuenvin.no

TYSK SUPERPRODUSENT VIL LAGE RIESLING-VIN I KRISTIANSAND!

To kalde vintre til tross; klimagrensen for dyrking av vindruer har i løpet av de siste tiårene flyttet seg gradvis nordover. Mens man for 50 år siden holdt den 52. breddegrad for en slik grense, har man i løpet av det siste tiåret lyktes med å dyrke frem mode vindruer på friland flere steder syd i Danmark og Sverige – ikke minst på Gotland. Gjennomsnittstemperaturen på Gotland ligger imidlertid halv grad under tilsvarende i Kristiansand i Norge!

En av Tysklands mest berømte vinprodusenter er Klaus Peter Keller fra distriktet Rheinhessen sydvest for Frankfurt. Keller nyter stor respekt blant vinkjennere verden over, og vinene hans hører til Tysklands aller mest etterspurte (noen tilnærmet umulig å få tak i!). Nettopp denne karen har satt seg fore å dyrke riesling-druer for vinproduksjon i Norge!

Foranledningen til det hele var en sprø idé lansert av Kellers daværende norske

vinpraktikant; En ung kvinne fra Kristiansand og Norge. Hun jobbet en periode hos Keller for å lære seg alle sider av det å lage vin. Utrolig nok tente Keller på ideen. Med praktikantens bistand søkte og fant man en egnet "vinmark" i Kristiansand. Et lite stykke Norge i en sydvest-vent skråning, med et granittholdig jordsmonn ikke ulikt det man kan finne i gode vinmarker i Alsace-regionen i Frankrike, ble dermed i 2008 beplantet med 130 rieslingstokker hentet opp fra Tyskland!

Det hele er må selvfølgelig i betydelig grad anses som et forsøksprosjekt, i og med at kommersiell dyrking av denne druetypen ikke har vært prøvd i Norge tidligere. Keller regner med at det kan bli vanskelig å få frem tørr kvalitetsvin med de klimatiske betingelsene som tross alt råder, men kanskje vil man lykkes med å produsere spesialiteten "Eiswein" – en dessertvin-spesialitet laget på "ny-frosne" druer som da plukkes først tidlig på vinteren? Om noen år får vi svaret!



Klaus Peter og Julia Keller sammen med vinskribent Øyvind Tveit



Vinmark i vinterskrud.